

Ο αργαλειός του χθές

Ένα πρωινό του φετινού καλοκαιριού, στο χωριό, άκουσα έναν ιδιόρρυθμο χτύπο στη γειτονιά μου. Ο χτύπος αυτός μου τράβηξε το ενδιαφέρον και διαπίστωσα ότι η γειτονιά μου, η κυρά παπαδιά, ύφαινε στον αργαλειό της. Ήταν μια μοναδική ευκαιρία για μένα να έχω άμεση επαφή με τον αργαλειό, η οποία αποτέλεσε και την αφορμή για να ασχοληθώ με το παρόν αφιέρωμα σ' αυτόν. Στο θέμα του αργαλειού, εκτός από την κυρά παπαδιά, με βοήθη-

Γράφει η
ΤΙΝΑ ΜΠΑΖΙΩΝΗ

σαν κι άλλες προφορικές πηγές, όπως, η θεία Βλαχόκωσταινα και γραπτές εκδόσεις, που είχα διαβάσει μέχρι τώρα.

Ο αργαλειός ή εργαλειός, είναι ένας βασικά ποδοκίνητος ύφαντουργικός ιστός, ο οποίος σήμερα έχει περάσει στην παραδοσιακή τέχνη της οικιακής Βιοτεχνίας.

Για το χωριό μας, ο αργαλειός ανήκει στον παλιότερο καιρό, δηλαδή, στο χθές.

Ο αργαλειός συνδέεται απόλυτα με τις γυναίκες και τα κορίτσια και αποτελούσε γυναικεία τέχνη και δουλειά. Ίδιαίτερα το χειμώνα που οι άνθρωποι κλείνονται μέσα στο σπίτι τους λόγω των γνωστών καιρικών συνθηκών, οι γυναίκες και τα κορίτσια στο χωριό συνήθιζαν να ασχολούνται με τον αργαλειό, να ύφαιναν στρωσίδια, μαντανιές, τσέργιες, χιράμια, κουρέλια, σασκουλικά κ.α. και να περνάνε τις χειμωνιάτικες μέρες ύφαινοντας και τραγουδώντας στον αργαλειό τους. Τα

τραγούδια του αργαλειού δεν έχουν μουσικές νότες, αλλά έχουν ώραφα λόγια, χρώματα, σημασία, καημό και αγάπη, σαν τα παρακάτω:

«Παίξε αργαλειέ μου, δρόντησε πέτα χρυσή σαίτα, τρίψε καημένα χτένια μου, δαστάτε τον ήχο μου να δγούν τα φάδια γλήγορα, να ράψω τα προικιά μου γιατί ο καλός μου διάζεται, διάζεται να με πάρει».

Έδώ η ύφάντρα ύφαινοντας, ύφαινε και όνειρα αγάπης και αποκατάστασης:

«Κόρη περδικούλα μου, στον αργαλειό που ύφαινες με τι πατάς τα νήματα κι ακούγονται τραγούδια; Έχεις χρυσό στον αργαλειό (και φιλιτισένιο χτένι, έχεις και στά ματάκια σου της άνοιξης τον ήλιο».

Ο αργαλειός έχει τροφοδοτήσει τον άνωμμο στιχουργό και τραγουδιστή με άφθονα στοιχεία. Τα περισσότερα μιλάνε για τη δεξιοτεχνία και την άδεια της ύφάντρας, που κλεισμένη στον αργαλειό της φτιάχνει φανταχτερά υφάδια, με πολύχρωμες αποχρώσεις και συνδέσεις και προκαλεί το ενδιαφέρον των νέων του χωριού της.

Η ύφάντρα πρώτα - πρώτα ύφαινε τα προικιά της κι ύστερα των άλλων. Η ώραφα και ρομαντική αυτή δουλειά φαίνεται ότι είναι και βαριά, γιατί η εργαζόμενη στον αργαλειό σκλαδώνεται κατά κάποιο τρόπο και χρειάζεται υπομονή και άφοσίωση. Να τι λένε κάποιοι άλλοι στίχοι:

«Το κέντημα είναι γλέντημα κι (ή ρόκα είναι σεργιάνι κι αυτός ο δόλιος αργαλειός είναι σκλαδιά μεγάλη».

Πράγματι, για να γίνει πολύ διασίδι, χρειάζεται χρόνο, υπομονή και στρώσιμο για πολλές μέρες και νύχτες στον αργαλειό.

Ένα άλλο τραγούδι λέει:

«Όσο είναι το ύψος του ούρα- (νού

το βάθος της θαλάσσης τόσο διασίδι διάσιζε μια κόρη στην αυλή της.

Το διάσιζε, το ξεδιάσιζε στον αργαλειό το βάζει πατά τα χτένια τ' αργαλειού και τρίζουν τα καρέλια».

Πράγματι, είναι κουραστική η δουλειά του αργαλειού. Ας δούμε λίγο πώς είναι ο αργαλειός, ποιά είναι τα τεχνικά στοιχεία που τον αποτελούν και τον τρόπο λειτουργίας του.

Ο σκελετός του αργαλειού είναι ξύλινος και έχει σχήμα ορθογώνιου παραλληλόγραμμου. Αποτελείται από τα εξής:

1. Τον άξονα, δηλ. το στημόνι, όπου είναι τυλιγμένες οι μακριές κλωστές, δηλαδή τα νήματα μονόχρωμα και πολύχρωμα.

2. Τα νήματα απλώνονται και τυλιγούνται σε άλλο άξονα, αφού περάσουν από τα «μιτάρια» και το «χτένι».

3. Το χτένι - ξυλότεχνο και τα μιτάρια είναι καλαμένια.

4. Στο «άντι» περνάει το διασίδι (ύφασμα).

5. Ανάμεσα στα νήματα - κλωστές, περνά η ύφάντρα με τη «σαίτα» το «φάδι» κι ύστερα το πιέζει με το χτένι για να σφίξει.

6. Τα καρέλια κρατάνε τα «μιτάρια» και βοηθάνε να ανοίγει το στόμα για να περνά το νήμα.

7. Η «σκύλα» είναι για να γυρίζει και να τυλίγει το ύφασμα που ύφαινεται.

8. Πατήστρες.

Η λειτουργία του γίνεται με πόδια και με χέρια.

Η θέση του αργαλειού ήταν ή σε μια γωνιά του καθιστικού δωματίου, ή στο κατώϊ κοντά σ' ένα παράθυρο, ή σε ειδικό χώρο φτιαγμένο στην αυλή του σπιτιού.

Στο χωριό μας ύφαιναν τον παλιό καιρό άνδρες και γυναίκες στον αργαλειό. Κατά προφορικές πληροφορίες, από τους άνδρες ήταν ο Μέρμηγκας Παντελής, ο Φούρλας Δημήτρης και ο Μέμμος ο Κώστας. Από τις γυναίκες ύφαιναν οι Βλάχου Παναγιώτα, Ντούλα Ζαρκάδα, Φούρλα Όλγα, Παπαλέξη Κατερίνη. Μαντανιές δεν ήξεραν να ύφαιναν στο χωριό οι γυναίκες και τις έμαθε να ύφαιναν η Τούμπα Ευαγγελία.

Εξετάζοντας λοιπόν τον αργαλειό του χθές και του σήμερα, στο χωριό μας, μπορεί να ειπωθεί ότι η έγγνη του σήμερα δεν άκολούθησε τη γαίγια

Η ΟΜΙΛΙΑ
ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

Στο μνημόσυνο του δασκαλου, ο κ. Παύλος Βλάχος είπε:

«Ο Σύλλογός μας τελεί το μνημόσυνο αυτό για το Δάσκαλο Χρήστο Παπανικολάου, που ήταν επίτιμο μέλος του για τους 6 μήνες από τότε που έφυγε μακριά μας. Τό να μιλήσει κανείς για τον Χρήστο Παπανικολάου μπροστά σε Νεχωρίτες, είναι δύσκολο. Κι αυτό γιατί όλοι μας τον ζήσαμε και γνωρίζουμε πολύ καλά το έργο του. Ακόμα και οι πολλοί νέοι και τα σημερινά παιδιά που τον γνώρισαν μόνο τα καλοκαίρια στο χωριό, είχαν μάθει και ήξεραν ποιος και τι ήταν, γι' αυτό και αυτά άκουμα τον αποκαλούσαν, όπως έμαθα, με σεβασμό, ο Δάσκαλος. Δεν πρόκειται επομένως να αναφερθώ στο έργο και την προσωπικότητά του —που άλλως τε δεν θεωρώ τον εαυτό μου τον πιο κατάλληλο— απλώς σήμερα ήθελα να φέρουμε μπροστά μας και να θυμηθούμε όλοι μαζί τον υπέροχο αυτό άνθρωπο.

Να τον θυμηθούμε όταν υπερασπιζόταν το δίκαιο σε δύσκολες εποχές του χωριού και της Πατρίδας μας. Να θυμηθούμε τον Ειρηνοποιό που σε δίκαιους ή αδικούς διπληκτισμούς συνανθρώπων μας, τότε αποποιώνας τα πράγματα και τότε προσδίδοντας ο' αυτά ξεχωριστή ανθρωπιά, κατόρθωνε να συμφιλιώνει να ενώνει και να αποτρέψει ακόμα και στιγμιαίες εχθρότητες.

Οι μνήμες μας από τον Δάσκαλο είναι όλες από τον αγώνα του για το καλή και τα κοινά. Πολύ λίγο μπορούμε να τον θυμηθούμε, να τον άσασχολούν προσωπικά του θέματα. Αυτό που φύλαγε για τον εαυτό του, και μάλιστα πλοιοπονήρακα, ήταν το διάβασμα και η μελέτη. Σ' όλες τις άλλες εκδηλώσεις κυριαρχούσε το καλή-

κον. Το καλήκον σαν εκπαιδευτικό έργο με άφοσίωση, αγάπη και επιτυχία, απόδειξη αυτού είναι το ότι σε γενεές παιδιών έμαθε Έλληνικά Γράμματα και Χριστιανική άρετή. Ίδιαίτερα εκτιμάμε αυτό όλοι από μας —και είμαστε άρκετοι— υπήρξαμε μαθητές του και που μέσα μας βρίσκονται θεμέλια τα λόγια του, το παράδειγμά του, τη ζωή του.

Η προσφορά ο'τα κοινά ήταν το συμπλήρωμα του καλήκοντος, αστείρευτη, καθημερινή, άδολη. Από τα σοβαρά ζητήματα, μέχρι την άρρώστεια, ο Δάσκαλος ήταν το σύνηγμα και το καταφύγιο. Για πολλά πολλά χρόνια, σιόθηκε ο στυλοβάτης του χωριού. Κι όλα αυτά από το πάθος και την αγάπη γι' αυτό και τους ανθρώπους του. Το φετινό καλοκαίρι, που με την βοήθεια της Παναγίας θα μαζευτούμε και πάλι στο χωριό μας, δεν θα συναντήσουμε εκεί τον σεβαστό μας Δάσκαλο. Δεν θα δούμε να προβάλλει ή γνώμη σουέτα του στην έπσοδο της Πλατείας. Δεν θα τον δούμε να καλωσορίζει όλοους με την ίδια χαρά και το ίδιο ενδιαφέρον. Όμως, όλοι μας θα έχουμε την ασφαλή αίσθηση ότι βρίσκεται κοντά μας, ότι έλακολουθεί να ενδιαφέρεται για όλους και για όλα, ότι λατρεύει το Νεχώρι. Και το'το, γιατί αυτή ήταν ολόκληρη ή ζωή του και μες θα σεβαστούμε και θα ακολουθήσουμε όσο γίνεται το παράδειγμά του. Κι' ακόμα, γιατί ξέρουμε ότι στέκει ακοίμητος φρουρός στο χωριό μας, στη ρίζα ο'το πρώτο κομμάρι δίπλα στην Έκκλησία μας.

Όλοι μας παρακαλούμε σήμερα τον Θεό να αναπαύσει την ψυχή του.

«Ας είναι αιώνια ή μνήμη του.»

Π. ΒΛΑΧΟΣ

«ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΙ» Π. Βλάχου
ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Νοιώθω εύτυχης που έχω παρλήψω το βιβλίο του εκλεκτού συγχωριανού μας γιατρού κ. Παύλου Βλάχου, που φέρει τον τίτλο «Εμείς οι νέοι».

Το βιβλίο περιέχει 10 καλογραμμένα διηγήματα, είναι καλοτυπωμένο, με ώραίο εξώφυλλο, έχει λογοτεχνικό ύφος, είναι άπλο, γλαφυρό, διαβάζεται μονορούφι, χωρίς άνάσα, ο' να είναι διήγημα. Σ' όρισμένα σημεία συναρπάζει τον αναγνώστη, τον έλκύει, τον έντυπωσιάζει και τον συγκινεί άφάνταστα. Είναι ανθρώπινο, εύαίσθητο, με πλούσια αίσθημα και συναισθήματα.

Ο συγγραφέας, με το λογοτεχνικό του χρωστήρα, ζωγραφίζει σε πεζό λόγο τον άνθρωπο πόνο, την ανθρώπινη μοίρα, την ανθρώπινη άνεχεια και μίξρια και τα διάφορα παιχνίδια της ανθρώπινης ζωής. Τα θέματά του είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα και μακριά από την φαντασιοκο-

πία, διότι είναι βγαλμένα από τα βιώματα και τις προσωπικές έμπειρες του Συγγραφέα. Και άρχιν τα θέματα έμφανίζονται α'τοτελή και άσχετα, αλλά κα'τα βάθος ενώνονται. Κοινό παρνομασ'τη δ'εν έχουν τον Συγγραφέα μόνο, αλλά κι άλλα στοιχεία, που τα συνδέουν με'ταξύ τους. Διαβάζοντας το βιβλίο, το θεωρείς ένα διήγημα με 10 γεγονότα. Αυτό είναι μια επιτυχία του Συγγραφέα. Πέρα από φαινομενικό παιδαίριος και έπισημόνας, είναι και καλός χειριστής του λόγου, λογοτέχνης ο'το είδος της γραφής αυτής, της διηγηματικής δηλαδή, γι' αυτό και ή έκδοση αυτή από ένα παιδαίριο και όχι από ένα εκπαιδευτικό (φιλόλογο ή δάσκαλο), νομικό ή δημοσιογράφο, άποκ'τα ιδιαίτερη σημασία.

Έκφράζω συχαρητήρια στον Συγγραφέα και εύχ'η για συνέχιση των εκδόσεών του.

Ν. ΜΠΑΖΙΩΝΗΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό της με αριθμό 4)1985 συνεδρίασεως του Κοινωτικού Συμβουλίου Νεοχωρίου Ναυπακτίας.

Αριθμός αποφάσεως 6)1985.

ΘΕΜΑ 2ο: Τιμή σ'ον «έκλιπν'τα» δάσκαλο Χρήστο Παπανικολάου.

Στο Κοινοτικό Κατάστημα του Νεοχωρίου Ναυπακτίας, σήμερα στις 5 του μηνός Μαΐου 1985, ήμερα Κυριακή και ώρα 11.50, συνήλθε σε συνεδρίαση το Κοινοτικό συμβούλιο Νεοχωρίου, ύστερα από έγγραφη πρόσκληση της 28.4.1985 του προέδρου που δόθηκε σε καλήν αν' από τους κ.κ. συμβούλους σύμφωνα με τα άρθρα 83, 84 και 85 του Δ.Κ.Κ. (Ν. 1065)80), κα'ώς τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν τα ίδια άρθρα με τις διαιρέσεις του Νόμου 1416)84. Αφ'ου διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη άπαρτία σε σύνολο με έφ'τα μέλη, βρέθηκαν παρόντα έφ'τα.

1) Σωτήρης Χολέβας, 2) Σταύρος Μασγάλας, 3) Κων'νος Παπα

κώστας, 4) Μιχάλης Καλαθάς, 5) Νικόλαος Μαζιάς, 6) Δημήτρης Μιχαλάφοντας, 7) Α'πόστολος Κρανιάς.

Ο Πρόεδρος εισηγούμενος το άνωτέρω θέμα, είπε ως γνωστόν, ο συνταξιούχος δάσκαλος Χρήστος Παπανικολάου, που πέθανε πρόσφατα, υπήρξε επί 30 χρόνια στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας, αλλά και ή επί 50 χρόνια προσφορά του σε κοινωφελή και εκπαιδευτικά έργα στην Κοινότητά μας υπήρξε πολύτιμη. Ίδιαίτερα ο αυτοκινητόδρομος Δομνίστης — Νεοχωρίου — Αγίου Δημητρίου, ή γέφυρα Ευήνου, ο αυτοκινητόδρομος Νεοχωρίου — Αρακώβης και Υψηλού Σταυρού — Παλαιονεοχωρίου (Πετρωτό), το Κοινοτικό Κατάστημα, ή Κοινοτική Βιβλιοθήκη, δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς τις έπιμονες και έπιπνες προσπάθειες του Παπανικολάου. Διερμηνεύοντας και την έπιθυμία των άπανταχού Νεοχωριτών, προτείνω: 1) Ν' ά-

Συνέχεια σ'τη 4η σελίδα

Συνέχεια σ'τη 4η σελίδα

τούς

ΕΙΝΝΗΣΕΙΣ

Η Μαρία Γεωργοπούλου γέννησε κοριτσάκι.

Η Μάνθα Διώτη γέννησε αγόρακι.

Η Εύθυμία Παπακώστα γέννησε κοριτσάκι.

Η Ζωζώ Εύθυμιάδη - Λιάξη γέννησε αγόρακι, που το όνομασαν 'Αλέξανδρο.

Η 'Αναστασία Δ. Τσιντζέλη γέννησε κοριτσάκι.

Να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βάπτισε στο χωριό το κοριτσάκι της η κ. 'Αγνή Σαλάπα - Κασιόφη από την 'Αμερική.

Ο Κώστας Κίσας βάπτισε το αγόρακι του κ. Γεωργίου και Εύα αγγελίας Βέλλιου (Κ. Φούρλα) και το όνομασε Βασίλειο.

Ο κ. 'Αναστάσιος και η κ. Γεωργία Παπαγεωργίου, δάφτισαν το αγόρακι τους και το όνομασαν 'Αθανάσιο.

Η κ. Λαδοπούλου δάφτισε το αγόρακι των κ. Παύλου και Βούλας Φούρλα και το όνομασε Βασίλειο.

Να τους ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο 'Ιωάννης Κ. Τσιντζέλης αρρεβωνιάστηκε με τη Φωτεινή Τζήγκλα.

Συγχαρητήρια.

ΓΑΜΟΙ

Στην 'Αμερική ο 'Αναστάσιος Πλατάκος και η Μαγδαληνή 'Αλπογιάννη.

Στην 'Αμερική ο Περικλής Γ. Πανάγος και η 'Ιωάννα Β. Ζάχου.

Στην 'Αμερική ο Κων)νος Ι. Μάλλιος και η 'Ελένη Μαντζώρου.

Στην 'Αθήνα, ο Νικόλαος Α. Σκεπαριός και η Αικατερίνη Π. Μπουρνέλη.

Στην 'Αθήνα ο Σπύρος Γεωργίου και η 'Αθανασία Κ. Τσιντζέλη.

Στην 'Αθήνα ο κ. Κων)νος Φουρλας και η Βασιλική Παπαχρήστου.

Καλορίζικοι.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στην 'Αμερική και κηδεύτηκε στο χωριό η Λάμπρα Ι. Ζάχου.

Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό ο Κώστας Γ. Λαζοδήμος.

Συλλυπητήρια στους οικείους των.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Οι Α)φοι Βασίλης και Δημήτρης Ι. Ζάχος, που συνόδευσαν από την 'Αμερική στο χωριό τη νεκρή Μάνα τους, εκφράζουν προς όλους τους συγχωριανούς, που πήραν μέρος στην κηδεία της Μητέρας τους, θερμά ευχαριστήρια.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ο Σύλλογός μας πρόσφερε δρχ. 5.000 στον έρανο που πραγματοποιήσε φέτος τον Αύγουστο στο χωριό η Ι. Μητρόπολη Ναυπάκτου.

ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

Διορίσθηκαν πρόσφατα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα:

Κοινωνικά

Χρίστος Παπαχρίστου
Βάσω Σ. Τσαρούχη
Γεράσι. Παπαχρήστου
'Αντώνιος Φλέγκας
Χαΐδω Ι. Μάλλιου
Δημήτριος Γ. Ζάχος
Κων)νος Ι. Σαλτός
Καλή σταδιοδρομία.

ΠΡΟΔΩΓΕΣ

Ο Παύλος Φούρλας προήχθη σε 'Αστυνομικό 'Υποδιευθυντή ('Αντισυνταγματάρχη) και μετετέθη στην 'Αστυνομική Διεύθυνση Πρεβέζης.
Και σε ανώτερα.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Πέτυχαν έφέτος:
Ο Νικόλαος Γ. Μάλλιος στην 'Ανωτάτη 'Εμπορική.
Η Γιαννίτσα Κ. Χαρμανζή στην Π.Α. Λαμίας.
Η Εύαγγελία Κουμπέλη (Λάππα) στο Πολυτεχνείο Θεσσαλονίκης.
Συγχαρητήρια.

ΣΤΡΑΤΕΡΜΕΝΟΙ

Κατετάγησαν να υπηρετήσουν τη στρατιωτική τους θητεία οι:
Μπούρας Βασίλειος και Φούρλας 'Απόστολος Σιδηροκέφαλοι.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά:
Τόν Πατερέκα Ν. Χρίστο, γιατί δώρισε στο Σύλλογο ένα δίχτυ βόλεϊ.
Τόν Συρσίρη Γ. Βασίλειο, γιατί μετέφερε στο χωριό τις φουστάνες.

ΜΕΤΑΘΕΣΗ

Ο 'Ιωάννης Γ. Γιάνναρης μετετέθη από την Τριχωνίδα σε Δ.Σ. της νήσου Ρόδου.
Καλή διαμονή στη νέα θέση.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Πρόσφεραν στο Σύλλογό μας:
Οι Βασίλειος και Δημήτριος Ι. Ζάχος, εις μνήμην της μητέρας των Λάμπρας, δρχ. 5.000.

Η 'Αναστασία Δ. Λαίνα εις μνήμην της μητέρας της Λάμπρας Ζάχου δολ. 30.

Ο 'Ελευθέριος και η Σωτηρία Λαμνάτου, εις μνήμην των γονέων του 'Ιωάννου και Λάμπρας Ζάχου δολ. 50.

Ο Δημήτριος Γ. Λαζοδήμος εις μνήμην του αδελφού του Κωνσταντίνου δολ. 100.

Η Βάσω Γκρουμούτη - Μαζιά εις μνήμην Τασίας Συρσίρη δρχ. 1.500.

Ο Νικόλαος Σ. Μπαζιώνης εις μνήμην των γονέων του δρχ. 1.500.

ΔΑΣΚΚΑΛΟΣ

Στο Δ.Σχ. Νεοχωρίου ανέλαβε υπηρεσία ο νεοδιορισμένος δάσκαλος Στέλιος Μαυρόπουλος (από το Λιμνοχώρι Φλώρινης).
Καλή σταδιοδρομία.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

'Απ' τὸ ἐσωτερικὸ

	Δρχ.
Ζαρκάδα Α. Παναγιώτα	1000
Σαβελόντας Χρίστος	1000
Φτερούγας Ι. Γεώργ.	15.000
Γιαννάρης Ι. Γεώργ.	500
Χαλέβας Σωτήρης	700
Βέλιος Σπύρος	1500
Καρανδρίκας Α. Νικόλ.	1000
'Ασημακάκης 'Ανδρ.	1000
Πλάκας Γ. Δημήτριος	1000
Κολοκυθά Ειρήνη	1000
Ζαρκάδας Γεώργιος	1000
Τσόλης 'Ιωάννης	1000
Καπράνης 'Εμμανουήλ	1000
Ντούλα Δ. Γιαννάκου	2000

'Απ' τὸ ἐξωτερικὸ

	Δολ.
Λαΐνας Δημήτριος	20
Μπαλαφούτας 'Ιωάν.	50
Κότσαλος Βασίλειος	30
Μάλλιος Θ. Δημήτριος	20
Λαμνάτος 'Ελευθέριος	20
Πανάγος Π. Γεώργιος	50
Πανάγος Π. Νικόλαος	20
Κατσαούνη Γ. Βασιλική	20
Μπαλαφούτας Θεοδ.	20
Μούγια Μαρ. (Σκεπαριός)	2000
Καλαθάς Βασίλειος	5000

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΚΩΝ)ΝΟΣ Φ. ΜΕΜΟΣ

Πέρασε κιάλας ένας χρόνος, από τότε που ο Κ. Μέμμος έφυγε από κοντά μας, αφήνοντας την τελευταία του πνοή στην 'Αθήνα, ενώ έτοιμαζόταν να πάει στο χωριό. Στην τελευταία του κατοικία τον συνόδευσαν με ανυπόκριτη λύπη η οικογένειά του, οι συγγενείς του, πολλοί χωριανοί και φίλοι και αντιπροσωπεία της 'Αστυνομίας.

Ο Μπάμπας Κώστας, όπως τον φωνάζαμε, γεννήθηκε στο χωριό το 1902. Δημοτικό Σχολείο παρακολούθησε στο χωριό μέχρι την 5η τάξη. Την 6η τάξη έβγαλε στην Κλεπά, μαζί με τους συγχωριανούς του Χρ. Μέρμηγκα - Παπαχρίστο, Δ. Ντάφυλλο και Β. Μέρμηγκα. Φοίτησε στο Σχολαρχείο Πλατάνου και ήταν μεταξύ των πρώτων μαθητών. Το 1919 μαθήτευσε και έμαθε φωτογράφος κοντά στον Ν. 'Ασημάκη (Φωτονικόλη). Άσκησε το επάγγελμα του φωτογράφου με άλλους Νεοχωρίτες, σε πολλά μέρη της 'Ελλάδας.

Το Δεκέμβριο του 1929 κατετάγη στη Σχολή 'Αστυνομίας Πόλεων στην Κέρκυρα, μαζί με το φίλο του κ. Δ. Ντάφυλλο. Στις 5 Μαΐου του 1930 δόθηκαν και οι δυο από τη Σχολή, ορκίσθηκαν ως 'Αστυφύλακες και τοποθετήθηκαν στην 'Αθήνα.

Στη συνέχεια δημιούργησε μια καλή οικογένεια, αποτελούμενη από τη γυναίκα του Τασία και το γιό του Φώτη, και

στη συνέχεια από τη νύφη και 3 έγγονες.

Με το πνεύμα της αποταμίευσης και της οικονομίας που τον διέπει, και την εργατικότητα του, έφτιαξε αξιόλογη περιουσία σε ακίνητα και λοιπές επενδύσεις. Ήταν αυτοδημιούργητος, έξυπνος, έμπειρος και πρακτικός. Πάντρεψε 3 αδελφές και βοήθησε σε πολλούς συγγενείς του.

Προσπάτησε και τακτοποίησε αρκετούς χωριανούς και πολλά παιδιά από το χωριό. Μερικά από τα παιδιά που βοήθησε, είναι σήμερα έπισητοιμένες και σε ύψηλές θέσεις.

Έδινε συμβουλές σε όμοιους και γνωστούς για αξιοποίηση των οικονομικών τους και καλή τοποθέτηση των χρημάτων τους. Αυτό το έκανε προθυμότατα, σαν να ήταν καθήκον του.

Ήταν φιλόξενος, καταδεκτικός και το σπίτι του έμοιαζε με «Ξενοδοχείο Ξενία». Ήταν χαρακτηριστικά πολυκελής στους χωριανούς.

Έτρεχε για όλους τους Νεχωρίτες, παντού και πάντα, σε Νοσοκομεία, δημόσιες 'Υπηρεσίες κλπ. και το ενδιαφέρον του για τις υποθέσεις τους ήταν έκδηλο και ένθερμο.

Κατά την ομαδική μετανά-

στευση των Νεοχωριτών έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην 'Αθήνα, όπως έπαιξε όξέπεινο ρόλο στην 'Αμερική, ο άλλος Κ. Μέμμος, ο λεγόμενος Τσάλες, ο οποίος θεωρείται ευεργέτης των περισσότερων μεταναστών χωριανών μας.

Άγαπούσε και νοσταλγούσε τα γοναθία του, το πατρικό του σπίτι, το χωριό, γι' αυτό και μετά τη συνταξιοδότησή του έδινε το παρών κάθε καλοκαίρι στο χωριό, έφόσον το επέτρεπε η υγεία του. Τα καλοκαίρια στη γειτονιά μας στο χωριό, ή παρουσία του ήταν έντονη και ευχάριστη.

Ήταν άνθρωπος που «σκεπτόταν μεγαλοφώνως», δηλαδή, ότι είχε να πει, το έλεγε ξεκάθαρα και μπροστά και όχι πίσω.

Διετέλεσε Πρόεδρος και μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Νεοχωριτών και υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά και δραστήρια μέλη του.

Η προσφορά του στους Νεοχωρίτες και στο Νεοχώρι, θα αφήσει ζωνή και ανεξίτηλη την παρουσία του και τη μορφή του.

Τις λίγες αυτές γραμμές, αφιερώνω στη μνήμη του Μπάμπας Κώστα, σαν ένα μπουκέτο εύγνωμοσύνης και σεβασμού.
Ν.Σ.Μ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

1.—Τραγουδάγαν (και χόρευαν) οι χωριανοί:

«Γέρν' σ'ό πέρα, γέρν' σ'ό δώθε, γαϊτανάκι άρριολεγμένο».

Τραγουδάγε κι ένας Παλιονεχωρίσιος —ας μ'ην είπω ποιός:

«Γάμ... πέρα, γάμ... δώθε»

Κι έμεινε μολόχημα.

Λοιπόν συμβαίνει, κάποτε, ο τραγουδιστής να μ'η λείει σωστά μια λέξη, είτε γιατί την παράκουσε, είτε γιατί δέν του είναι γνώριμη, είτε και γιατί «άλημονάει» ή είναι άφηρημένος ή και πιωμένος, και τραγουδάει άλλ' άνι' άλλα. Κάποιος, άκουσα να τραγουδάει:

«Ένας άιτός καθότανε σ'όν 'Ισκιό και λιαζότανε...»

Άλλος:

«Ανιρούτισο μ', που ξεχείμασε τουτό το καλοκαίρι...»

Άλλος:

«Γά το υς κι άγκάθια πάτησα Βασιλ'ω μου...»

(άντι Βάτους κι άγκάθια...).

Στο τραγούδι του Νταβέλη, τους «Κακαρπαίους» τους έκαμαν οι οργανοπαίχτες «καπεταναίους».

Όμως κι από ήμμάθεια «καλάει» το δημοτικό τραγούδι. Ο κάθε άνίδεος μπορεί να κοιτανολογεί άουσιολα και να γκαρίζει άουδοτα.

Λαθεμένα τραγούδια πέρασαν, άουσιολώς, και σε δίκους ή κασέτες. Ο «γερο - Νότης» (ο Σουλιώτης πολέμαρχος) ταυτίστηκε με το «γερο-Νοταρά» (τον προύχοντα της Κορινθίας). Το κατοαντιναίικο τραγούδι:

«Κι άν πās, πουλί μ' κά τη Φραγκιά (= Έφτάνησα)

κι άν πās σ'ήν "Αγία Μαύρα» (= Λευκάδα)

άκούεται:

«Σάν πās, πουλί μου, σ'ό Μοριά, σάν πās σ'ήν "Αγία Λαύρα...»

Τί γύρευε ο προεικοπενικός Κατοαντινώνης σ'ό Μοριά; "Ο,τι γύρευαν και τα «Σαράντα παλικάρια άπό τη Λειβαδιά που πάνε να πατήσουν την Τροπολιτιά»!

2.— Άλλά γίνεται, κάποτε, και τουτό: ο λαός παρωδεί, παρallά

ζει προς το κωμικότερο, κάποιον τραγούδι ή τροπάρι. Η παρωδία, σ'οννά κατανάει κονιρή βωμολοχία.

Τό σατιρικό τραγούδι:

«Μιά παπαδιά σ'όν άργαλειό, τ'ά (πόδια της κουνάει

και με το νού της έβανε και με (τό σόμα λεί...»

ο Ψόφιος ο Μήσιος, θυμώμαι, έξεπιούτο το παράλλαζε και το 'λεγε:

«Μιά παπαδιά σ'όν άργαλειό τ'ά (πόδια της κουνούσε

κι ο διάκος άποίσω της την κρυ- (φογαργαλούσε...»

Γνωσιά τραγουδάκια το γάμου οι παλιότεροι τ' άναγέλαγαν έτοι:

(«Έβγα 'κόνα κονισμένη...)

«Έβγα νύφ' άπ' το κατώι να σε ιδεί ο γαμπρός το βόϊδο».

(Παίζω μ'ήλο...)

«Παίζω μ'ήλο, παίζω ρόϊδο που με π'ίρε το κορόϊδο».

Και σ'ό:

«Τ' άϊκοūs κυράτσα ν'όνυψη, τι λείει τ' "Αγιο Βαγγέλιο;

Νά τιμάς την πεθερά σου, να σε (λέν κυράτσα νύφη...)

το «τιμάς» το 'καναν «στουμπάς», λοιπόν:

«Νά στουμπάς την πεθερά σου, (να σε λέν κυράτσα νύφη!...»

Και έκκλησιαστικά τροπάρια παράλλαζαν.

Την παραμονή, λείει, των Φωτών, τον παπά τον φίλευαν και λουκάνικα. Ο παπας είχε βοηθό του το Γιάννη, τον καντηλανάφτη, που κουθάλαγε την ταρκαζικά με τα φιλέματα. Και το «άπολυτίκιον» ταυριόστηκε κατά την περίσταση:

"ΙΙχος Α'

«Έν 'Ιορδάνη...

που είσαι μωρέ Γιάννη

βάλει τ' λουκάνικα

μες την ταρκαζικά...»

(ταρκαζικά - ταργαζικά - τραγαζικά = σακκούλι άπό άργαμένο τραγίσιο τομάρι).

Κυκλοφορεί κι άλλη έκδοση:

Ο Παπάς, λείει, δέν νύρε, τη

Συνέχεια από την σελ. 4

Συνέχεια από το προηγούμενο.

Β' «ΑΛΛΗΛΟΔΙΔΑΚΤΙΚΟ»

1. Στου 'Αγώνα τὰ χρόνια— χρόνια του πολέμου και του θανάτου— ποιος είχε άδειες για σπουδές και σχολεία; Κι όμως τὸ ἐνδιαφέρον δὲν ἔλειψε. Οἱ τοπικοὶ ὀργανισμοί, οἱ ἔθνο συνεισέσεις, ὁ τύπος κάνουν σκέψεις καὶ σχέδια γιὰ τὴν ἐκπαίδευση, πού δὲ μένουν πάντοτε στὸ χαρτί γραμμένα, ἀλλὰ καὶ ὑλοποιούνται ἐδῶ κι ἐκεῖ: στὰ νησιά, στὸ Μοριά, στὴν Ἀθήνα. Ἀκόμα καὶ στὸ πολιορκημένο Μεσολόγγι λειτουργεῖ σχολεῖο. "Ὅμως ἡ ἐπιδρομὴ τοῦ Ἰμπραήμ στὴν Πελοπόννησο καὶ ἡ ἐκστρατεία τοῦ Κιουταχὶ στὴ Στερεά, δὲ θ' ἀφήσουν τίποτε ὄρθιο. Καὶ τὰ λίγα σχολεῖα, πού λειτουργοῦσαν ἢ ψευτολειτουργοῦσαν θὰ κλείσουν.

Καὶ σὲ μιὰ σπουδαία συμφωνία τῶν Κραβαριτῶν (Λομποτινὰ, 24 Νοεμβρίου 1827), διαβάζουμε, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, καὶ τούτα τὰ συγκινητικά: «Νὰ προθυμοποιηθῶμεν διὰ τὴν ταχεῖαν σύστασιν σχολείων ἀλληλοδιδασκτικῶν καὶ ἑλλήνικων ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας μας πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας καὶ ὅχι μόνον νὰ συνεισφέρωμεν καὶ οἱ ἴδιοι χρηματικῶς καὶ ἐκ τῶν προϊόντων μας κατὰ τὴν δυνάμιν μας, ἀλλὰ νὰ παραινῶμεν ὅλους τοὺς ἐγχωρίους μας καὶ λοιποὺς εἰς τὸ νὰ συνεισφέρουν ἐπὶ τῷ σκοπῷ αὐτῷ...

Νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸσον τὰ Μοναστήρια, ὅσον καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς πατέρας, νὰ συνεισφέρουν καὶ χρηματικῶς καὶ ἐκ τῶν προϊόντων διὰ τὴν σύστασιν τῶν σχολείων...

Τὴ συμφωνία ὑπογράφουν καὶ ἔξι Νεχωρίτες, οἱ:

Ἀναγνώστης Μπραζέρης, δη μογέρων,
Ἀσημακογιάννης,
(τρεῖς ὑπογραφές δυσανάγνωστες),
Νικόλας Ραφτόπουλος.

(ΓΑΚ. Βλαχ. Φ.58)

2. Ὁ Καποδίστριας, ἀποδίδοντας μεγάλη σημασία στὴ στοιχειώδη ἐκπαίδευση («Ἡμεῖς —ἔλεγε— πρέπει νὰ ἐνδύσωμεν πρῶτον τὴν χώραν, ἢ ὅποια εἶναι γυμνὴ παιδείας καὶ ἔπειτα νὰ τὴν στολίσωμεν με πολυτελέστερα ἐνδύματα»), θὰ ἐργαστεῖ, κυρίως, γιὰ τὴ σύσταση Ἀλληλοδιδασκτικῶν Σχολείων.

Τὰ Ἀλληλοδιδασκτικά Σχολεῖα ἦταν τὰ πρῶτα ἐπίσημα κρατικά σχολεῖα στοιχειώδους ἐκπαίδευσως. Ἐργάζονταν μετὰ τὴ λεγόμενη ἀλληλοδιδασκτικὴ ἢ λαγκαστριακὴ μέθοδο διδασκαλίας —μιὰ λύση ἀνάγκης τότε— κατὰ τὴν ὁποία οἱ εὐφύεστεροι καὶ περισσότεροι προχωρημένοι μαθητὲς (οἱ πρῶτο-σχολοί), μετὴν καθοδήγησιν τοῦ δασκάλου, δίδασκαν τοὺς λιγώτερο προχωρημένους καὶ ἀκατάρτιστους μαθητὲς. Κύριοι εἰσηγητὲς τῆς στὴν Ἑλλάδα ὁ Γεώργ. Κλεόβουλος, ὁ Φιλίππουλῆς καὶ ὁ Ἰωάννης Κοκκίνης.

Ὁ Καποδίστριας θ' ἀρχίσει σχεδὸν ἀπὸ τὸ μηδέν. Λεῖπουν τὰ πάντα: πόροι, δάσκαλοι, διδασκτῆρια, βιβλία, ὄργανα. Ἀλλ' ὑπάρχει ὁ καημὸς τοῦ λαοῦ γιὰ γράμματα, ὑπάρχει καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Κυβερνήτη στὴ νέα γενιά. («Ἡ μόνη μου παρηγορία —ἔλεγε— εἶναι νὰ κα-

ταγίνωμαι περὶ παιδιῶν καὶ σχολείων»).

Τὰ Ἀλληλοδιδασκτικά, μέρα μετὰ τὴν ἡμέρα πληθαίνουν, συντελεῖται σχολικὸς ὀργασμὸς: Κοινότητες, ἐπαρχίες, προσωρινοὶ Διοικητὲς ἔχουν βολθεῖ νὰ συστήσουν σχολεῖα καὶ νὰ χτίσουν διδασκτῆρια. Καὶ ὁ Κυβερνήτης ἐπαινεῖ, ἐνθαρρύνει, ἐνισχύει κάθε φιλότιμη προσπάθεια.

Στὴ Δυτικὴ Στερεά, ἡ σχολικὴ κίνησις ἀρχίζει ἀπὸ τὴ Ναύπακτο. Λειτουργεῖ τὸ Νοέμβριον 1829 Ἑλληνικὸ Σχολεῖο, μετὰ διδάσκαλο τὸν Ἰωάν. Χρυσόβερρον, «ἄνδρα ἱκανόν... καὶ χρηστοθήν» (Δασκ. 422 - 423) καὶ τὸ Μάρτιον 1830 Ἀλληλοδιδασκτικὸ (Δασκ. 879). Ἀλλήλοδιδασκτικά θὰ λειτουργήσουν σὲ λίγο καὶ στὸ Μεσολόγγι, Ἀνατολικὸ καὶ Καρπενήσι (Δασκ. 1127). Στὸ σχολεῖο τοῦ Καρπενησιοῦ φοιτοῦν 99 παιδιὰ καὶ 8 κορίτσια. «Ὁ διδάσκαλος, ὀνομαζόμενος Δημήτριος Καρυδιώτης, ἐγυμνάσθη τὴν μέθοδον εἰς Βλαχίαν, εἶναι γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἐπαρχίας, ἔχει προθυμίαν νὰ διδάσκη τὴν νεολαίαν» (Δασκ. 1129).

Προσπάθεια γίνεται καὶ στὰ Κράβαρα. Ἡ ἐπαρχιακὴ συνέλευσις (πού συνήλθε στὴ Χώμορη, Ἰούλιον 1829) ἀποφασίσεν «νὰ συνεισφέρουν ὅλοι οἱ κάτοικοι κατ' ἔτος ἐκ τῶν προϊόντων τῶν ἀνὰ δύο εἰς τὰ ἑκάστον, τὰ ὅποια συναζόμενα ἀπὸ μίαν ἐπιτροπὴν, νὰ χρησιμεύσουν διὰ τὴν σύστασιν σχολείων Ἀλληλοδιδασκτικῶν καὶ ἐνὸς Ἑλληνικοῦ» (ΓΑΚ. Πληρ. Τσπ. Φ.12). Στις 27 Νοεμ. 1829 συνέρχονται στὴ Μεγ. Λομποτινὰ ἐκπρόσωποι τῶν πέντε μοναστηριῶν καὶ πολλῶν χωριῶν καὶ προσφέρουν 11.630 γρόσια «διὰ τὴν ἀπόφασιν τριῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείων καὶ ἐνὸς ἑλληνικοῦ, ἐκτὸς τῶν ὅσα ἐλπίζεται νὰ συνεισφέρουν οἱ κάτοικοι τῶν χωριῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Προσωρινοῦ Διοικητοῦ δύο ἱερεῖς, διὰ νὰ περιέλθουν ὅλα τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας καὶ νὰ προτρέψουν κατὰ τοῦτο τοὺς κατοίκους, τὰ ὅποια ἐλπίζεται νὰ συμποσωθῶν ὅλα ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, ἀρ. 20.000, γρόσια». Στὸν κατάλογο εἰσφορῶν καὶ δυὸ Νεχωρίτες: ὁ ἱερομόναχος Παῖσιος γρόσιοι 100 καὶ ὁ δημογέρων Ἀναγνώστης Μπραζέρης γρόσια 50. (ΓΑΚ. Βλαχ. Φ.119, ἀριθ. 61). Ὁ Προσωρινὸς Διοικητὴς, ἀπὸ Μεγ. Λομποτινὰ 11.22.1829, ζητεῖ νὰ τοῦ στείλῃ ὁ Πληρεξούσιος Τοποτηρητὴς «.. τέσσαρας διδασκάλους τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς μεθόδου καὶ ἓνα τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, διὰ νὰ χρησιμεύσουν οἱ μὲν τρεῖς ἀλληλοδιδασκτικοὶ καὶ ὁ εἰς ἑλληνικὸς διὰ τὰ Κράβαρα, ὁ ἄλλος δὲ ἀλληλοδιδασκτικὸς διὰ τὸ Ἀπόκουρον...», ἀλλὰ προσθέτει: «οἱ κάτοικοι τῶν Κραβαρῶν, μετὰ τὸ νὰ μὴ συμφωνοῦν μετὰ τῶν περὶ τοῦ μέρους ὅπου πρέπει νὰ συστηθῶν τὰ σχολεῖα τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς, διότι οἱ κάτοικοι ἐκάστου χωρίου θέλουν νὰ συστηθῇ σχολεῖον εἰς τὸ χωρίον τῶν ἢ εἰς τὰ πλησιέστερά τῶν σχολεῖα, καὶ τοῦτο διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς οἰκονομίας τῶν παιδῶν, ὅ-

ταν τὸ σχολεῖον εἶσθαι μακρὰν τοῦ χωρίου τῶν... (ΓΑΚ. Βλαχ. Φ.119, ἀριθ. 78).

Τὰ χωρία πού «θέλουν» σχολεῖο θὰ ἦταν, πιθανότατα, ἡ Λομποτινὰ, ὁ Πλάτανος, ἡ Κόνισκα, ἡ Κλεπά, ἀλλὰ καὶ ἡ Χώμορη. Λειτουργήσεν τουλάχιστο σχολεῖο στὴν πρωτεύουσα τῆς Λομποτινᾶς; Ἀγνωστο. Πάντως τὸ 1831 συνεχίζεται καὶ συστηματοποιεῖται ἡ προσπάθεια νὰ συσταθῶν ἀλληλοδιδασκτικὰ στὸν Πλάτανο καὶ στὴν Κλεπά.

3. "Ἄς παρακολουθήσουμε, δῆμα πρὸς δῆμα, τὴν προσπάθεια αὐτή, καθὼς ἐμφανίζεται στὴ σωζόμενη ὑπηρεσιακὴ ἀλληλογραφία (ΓΑΚ. Γραμματεία Παιδείας Φ.40. Δημοσιεύμην στοῦ Δασκαλάκη, Τὰ περὶ Παιδείας, σελ. 1113 - 1119 καὶ σελ. 1954):

Γιὰ τὸ σχολεῖο Πλατάνου, τὰ χωρία Πλάτανος, Βονόρτα, Περίστα, Πέρκος, Κόνισκα, Τερόνισα, Ποκίστα, Λευτέρια, Σίμου, Στράνομα, Στύλια καὶ οἱ ἰδιῶτες ἡγούμενος Γρηγόριος, Νικ. Σουσιμάνης, Γιάν. Φαρμάκης εἰσφέρουν 1560 φοίνικες.

Γιὰ τὸ σχολεῖο Κλεπᾶς, οἱ εἰσφορὲς ἔχουν, ἀναλυτικὰ, ὡς ἑξῆς:

1831 τὴν 28 Μαΐου
Κατάλογος ὀνομαστικῶς τῶν ὅσων συνεισέφερον περὶ τῆς οἰκοδομῆς ἐνὸς ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου, ὅπου θέλει κατὰσταθῇ εἰς χωρίον Κλεπά. ἀριθ. γρόσια
500 ὁ κ. Γρηγόριος, ἡγούμενος τῆς Μονῆς Προφήτου Ἠλίου, ἐξ ἰδίων του
500 ὁ κ. Νικόλαος Σουσιμάνης, Ἀραχωδίτης, ὁμοίως
250 ὁ κ. Ἰωάννης Μιχαῆλ, ὁμοίως 500 ὁ κ. Κων. Πρωτοπαπαδόπουλος, πληρεξούσιος τοῦ χωρίου Κλεπά.

1750
100 ὁ κ. Δημήτριος Λούρος, πληρεξούσιος τῆς Ἀράχωδας
300 ὁ κ. Χρύσανθος, ἡγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Δημητρίου
300 οἱ κ. Δ. καὶ Ἀναγνώστης, πληρεξούσιος τῆς Βοϊτᾶς
250 οἱ κ. τοῦ χωρίου Νιοχώρι.

2700
250 οἱ κ. Γ. καὶ Δ., πληρεξούσιοι Τρανῆς Παλούκοδας
100 οἱ κ. τοῦ χωρίου Μικρῆς Παλούκοδας
250 οἱ κ. τοῦ χωρίου Ἀβόρανη
200 ὁ κ. Ἀναγνώστης, πληρεξούσιος τῆς Ζελίστας
100 οἱ κ. τοῦ χωρίου Γληγορί.

3600
=====
150 ὁ κ. Ἰωάννης Φαρμάκης
50 οἱ κ. τοῦ χωρίου Ἅγιος Δημήτριος
50 οἱ κ. τοῦ χωρίου Καστανιάς
100 οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Στρωμνιανῆς
100 οἱ κ. τοῦ χωρίου Σιτίστας.

4050
Φοίνικας χιλίους ἑξακοσίους εἴκοσι, ἀριθ. 1620:
Γρηγόριος, ἡγούμενος τῆς Μονῆς Προφ. Ἠλίου
Κωσταντῆς Πρωτόπαπα, Κλεπά
Δ. Λούρος, Ράχωδας

Δ. Βοτσαίτης
Ἀναγνώστης Βοτσαίτης
Χρηστῆς Γληγορίτης
Γεωργάκης Φράγκος
Ἀναγνώστης Κολόμπας
Γιάννης Τσιριμώκος
Ἀναγνώστης Μπραζέρης
Φώτης, Στρωμνιανῆς
Ἀναγν. Παπα-μιχαλόπουλος
Ν. Σουσιμάνης
Ἰωάν. Πάνου Φαρμάκης
Γιάννης Τζούνης

Ἐχωριστὴν ἀναφορὰ στέλλουν οἱ ἡγούμενοι ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Μοναστηριῶν τοὺς: Πρὸς τὸν Διοικητὴν τῶν ἐπαρχιῶν Ναυπάκτου κλπ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἡγούμενοι τῶν ἱερῶν Μοναστηριῶν τῆς ἐπαρχίας Κραβαρῶν, βλέποντες ὅτι καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας ἤρχισε νὰ γίνεταί σύστασις σχολείων ἀλληλοδιδασκτικῶν καὶ ὅτι εἶναι ἓνα ἔργον θεάρεστον πρὸς ὄφελος καὶ φωτισμὸν τῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας παιδῶν, συνεισφέρουμεν καὶ ἡμεῖς τὸ κατὰ δύναμιν, φιλοτιμούμενοι ἰδίᾳ ἡμῶν θελήσει καὶ προαιρέσει ἐτήσιον προσφορὰν πρὸς βοήθειαν καὶ περὶ θαλψιν τῶν αὐτῶν σχολείων, ὡς κάτωθι φαίνεται.

Ἡ προαιρέσις μας, Εὐγενέστατε, εἶναι μεγάλη καὶ περισσότερον ἐνθερμον ἔφειν ἔχομεν πρὸς βοήθειαν τούτου τοῦ θεορέστου ἔργου, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ περιστάσεις ἔφεραν εἰς μέγαν δυστυχίαν τὰ Μοναστήριά μας, δὲν ἔχομεν κατὰ τὸ παρὸν ὕλην πρὸς περισσότεραν βοήθειαν. Ὅθεν παρακαλοῦμεν τὴν εὐγένειάν τῆς νὰ δεχθῇ τὴν μικρὰν ταύτην βοήθειάν μας, τὴν ὁποίαν καὶ νὰ προσφέρῃ πρὸς τὴν Σ. ἡμῶν Κυβέρνησιν, μένομεν δὲ μετὰ τὸ ἀνήκον σέβας.
1831 Μαΐου 31

Ἐκ τῆς θέσεως Ἀγ. Ἀθανάσιος φοιν.

Ἠγούμενος τοῦ Μοναστ. Κ. Ζιτῆς Κύριλλος 40
Ἠγούμε. τοῦ Προφ. Ἠλίου Γρηγόριος 32
Ἠγούμε. τοῦ Μοναστ. Σωτήρος Χριστόφορος 20
Ἠγούμε. τῆς Μον. Χώμορης Κύριλλος 32
Ἠγούμε. τοῦ Μον. Ἀγ. Δημητρίου Χρύσανθος 40
Τὸ ὅλον εἰς φοίν. ἑκατὸν ἐξήκοντα τέσσαρας, ἀρ. 164. (Ἀκολουθοῦν οἱ ὑπογραφές τῶν πέντε).

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν χωριῶν καὶ οἱ ἡγούμενοι τῶν μοναστηριῶν ἀπὸ τῆς θέσεως «Ἅγιος Ἀθανάσιος» (ἀγνωστὸν ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ τοποθεσία), ἀπευθύνονται στὴν τοπικὴν Ἀρχή.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τμήματος Κλεπᾶς ἀναφέρουν: Πρὸς τὸν Διοικητὴν τῶν ἐπαρχιῶν Ναυπάκτου κλπ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἀναφέρουμεν εἰς τὴν Διοίκησιν ταύτην, ὅτι κοινὴ γνώμη καὶ μ' ὅλην μας τὴν εὐχαρίστησιν ἀπεφασίσαμεν διὰ νὰ οἰκοδομήσωμεν ἐν σχολεῖον ἀλληλοδιδασκτικόν, πρὸς φωτισμὸν τῶν τέκνων μας εἰς τὸ χωρίον Κλεπά καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐγίνεν ὁ ἔσωθεν κατάλογος τῆς συνεισφορᾶς μας ἰδιαίτερως καὶ ἀπὸ κάθε χωρίου τὸ κατὰ δύναμιν, συνισταμένης εἰς φοίνικας χιλίους ἑξακοσίους εἴκοσι, ἀριθ. 1620. Ἐλπίζομεν δὲ, ὅτι ἡ ποσότης

αὕτη θέλει ἀρκέσει εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ σχολείου. Καὶ σπεύδομεν νὰ τὰ ἀναγγείλωμεν εἰς τὴν Διοίκησιν ταύτην καὶ παρακαλοῦμεν αὐτὴν νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν διὰ νὰ μᾶς συνδράμῃ καὶ ἡ Α. Ἐξοχότης μετὰ ἓνα καλὸν διδάσκαλον καὶ νὰ συναριθμῇ καὶ τὸ σχολεῖον μας μετὰ τῶν λοιπῶν.

30 Μαΐου 1831

Ἐκ τῆς θέσεως Ἀγ. Ἀθανάσιος Γρηγόριος, ἡγούμε. Πρ. Ἠλίου Παπα - Κανέλλος Οἰκονόμου Κώνστας Πρωτόπαπα Δημήτριος Βοτσαίτης Ἀναγν. Παπα-Νικολάου Ἀναγν. Ζελιστηνὸς Γεωργάκης Παλουκοβίτης Γιαννάκης Ἀβορανίτης Ἀναγν. Παπαμιχαλόπουλος Γιάννης Τζούνης Τριαντάφυλλος Σιτιστηνὸς Φώτης Στρωμνιωτῆς Γιαννάκης καὶ Γ. Ἀβόρανη Ν. Σουσιμάνης Γιαννάκης Μιχαῆλ Γεώργιος Μερσερόνης Δημήτριος Λούρος Δημήτριος Μπραζέρης Γιάννης Τσιριμώκος Ὁ ταγματάρχης Ἰωάν. Πάνου Φαρμάκης

Χρηστῆς Γληγορίτης
Πανομοίωτη ἀναφορὰ (κι ἀπὸ τὴν ἴδια θέσιν καὶ μετὰ τὴν αὐτὴ ἡμερομηνία) στέλλουν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τμήματος Πλατάνου. Ὑπογράφουν 17 ἀντιπρόσωποι καὶ οἱ Ν. Σουσιμάνης

Γρηγόριος Προφ. Ἠλίου Ὁ ταγ)χης Ἰωάν. Φαρμάκης Ἐπαινετικώτατοι καὶ εὐμένεστατοι εἶναι τὸσον ὁ Διοικητὴς Ναυπάκτου κλπ., ὅσο καὶ ὁ κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα Ἐκτακτὸς Ἐπιτροπος. Ὁ Πρώτος ἀναφέρει:

Ἀριθ. 632
Ἑλληνικὴ Πολιτεία
Πρὸς τὸν Σεβαστὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος
Ὁ Διοικητὴς Ναυπάκτου κλπ.

Ὁ φιλήσυχος λαὸς τῆς ἐπαρχίας Κραβαρῶν πρὸ πολλοῦ εἶχεν αἰσθανθῇ τὴν ἐκ τῆς παιδείας ὠφέλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συστήσουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῶν ἀλληλοδιδασκτικῶν σχολείων, πρὸς φωτισμὸν τῶν τέκνων τῶν, ἀλλ' αἱ δεινὰ περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι κατέβλησαν εἰς ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος αὐτοῦς τοὺς καλοὺς πολίτας, τοὺς ἐμπόδισαν ἀπὸ τοῦ νὰ ὁμοιωθῶσι κατὰ τοῦτο μετὰ τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος πρωιμότερον ἦδη δὲ, ἀφ' οὗ διὰ τῆς πατρικῆς κηδεμονίας τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ζοῦν καὶ ἀπολαμβάνουν τὰ ἀγαθὰ τῶν νόμων ἐν ἡσυχίᾳ καὶ εὐταξίᾳ, συνεννοηθέντες κατέθεσαν ἐκούσιον περὶ οἰκοδομῆς ἔρανον συμποσούμενον ἐκ φοιν. τριῶν χιλιάδων ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, ἀριθ. 3180, κατὰ τοὺς ἐσωκλείστους καταλόγους αὐτῶν, καὶ διεύθυναν τὰ δύο ἐσώκλειστα ἀντίγραφα τῶν ἀναφορῶν τῶν, δι' ὧν παρακαλοῦσι διὰ τῆς Διοικήσεως ταύτης νὰ λάβουν τὴν ἀδειαν νὰ οἰκοδομήσουν δύο ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα, τὸ μὲν εἰς τὸ χωρίον Κλεπά, τὸ δὲ εἰς Πλάτανον, ὑποσχόμενοι, ἐὰν δὲν ἐξαρκέσῃ ὁ καταβληθεὶς ἔρανος, νὰ καταθέσουν καὶ ἔτερα, ἢ δὲ Κυβέρνησις νὰ τοὺς εὐεργετήσῃ πληρώνουσα μόνον

Εξ-
τούς μισθούς των διδασκάλων. Είς τούτο φιλοτιμηθείσαι αἱ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ εὐρισκόμεναι Μοναὶ μ' ὅλον ὅτι συνεισέφερον καὶ αὐταὶ εἰς τὸ γενικὸν καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγώνος, ἐ χρημάτισαν πανδοχεῖα καὶ ἑλ- λήνων καὶ Ὀθωμανῶν καὶ ἐκ τούτου ἠφανίσθησαν, προσφέ- ρουν ἔτι ἐκ τῶν ὑστερημάτων των ἐτήσιον φόρον εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν δι' αὐτὰ τὰ σχο- λεία, κατὰ τὸν ἐσώκλειστον κα- τάλογον, συμποσούμενον ἐκ φοιν. ἑκατὸν ἐξήκοντ ατευσά- ρων, ἀριθ. 164.

Παρακαλεῖται, λοιπόν, ἡ Σ. Κυβέρνησις, ἐγκρίνουσα τὴν αἰτησίαν των, νὰ εὐαρεσθητῇ νὰ διατάξῃ νὰ δοθῇ τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς καὶ αἱ ἀπαιτού- μεναι εἰς τὴν φύσιν τοῦ πρά- γματος ὁδηγίαι.

Χρεωστῶ νὰ παραστησῇ πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν, ὅτι τὰ κα- τατεθέντα διὰ τὴν οἰκοδομὴν χρήματα τῶν δύο καταστημά- των θέλουν ἐξαρκέσει:

α) Διότι ἡ ἀναγκαῖα ὕλη, ξυ- λεία δηλ., ἄσβεστος κλπ., εἶ- ναι πλησίον τῶν θέσεών των καὶ β) ὅτι ἡ μετακόμισις των γίνεται διὰ τῶν κατοίκων δω- ρεάν.

Ὑποσημειοῦμαι μὲ θαύτατον σέβας

Ἐν Λομποτινοῖς Κραβάρων τὴν 4 Ἰουνίου 1831

Ὁ Διοικητὴς
Ἰωάννης Μελάς
Ὁ Γραμματεὺς
Κων. Πάνου

Ὁ δεῦτερος ἀναφέρει:
Ἑλληνικὴ Πολιτεία
Πρὸς
τὴν Α.Ε. τὸν Σ. Κυβερνήτην
τῆς Ἑλλάδος,

Οἱ κάτοικοι τῶν Κραβάρων, ἐπιθυμοῦντες νὰ εἰσάξουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν των τὸν διὰ τῆς παιδείας φωτισμόν, συνήλθον ἐσχάτως δι' ἀντιπροσώπων τῶν χωρίων καὶ συνεισέφερον ἐκ τῶν ὑστερημάτων φοίνικας τρεῖς χιλιάδας καὶ ἑκατὸν ὄγδο ἡκοντα, ἀριθ. 3180, διὰ νὰ ἀ- νεγερθοῦν δύο σχολεῖα, τὸ μὲν εἰς τὸ χωρίον Κλεπὰ, τὸ δὲ εἰς Πλάτανον καὶ νὰ διδασθῇ ἡ νεολαία των τὴν ἀλληλοδιδακτι- κὴν μέθοδον.

Ἐκτὸς τούτου, προσφέρουν ἐτήσιον ἔρανον καὶ οἱ πατέρες τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν πέντε Μονυδρίων φοίνικας ἑκατὸν ἐ- ξήκοντα τέσσαρας εἰς ὄφελος τῶν συστηθησομένων σχολείων, ὡς θέλει πληροφορηθῇ ἡ Σ. Κυβέρνησις ἀπὸ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Διοικητοῦ Ναυπλάτου κλπ. καὶ ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων καταλόγων καὶ λοιπῶν ἐγγρά- φων.

Παρακαλεῖται, λοιπόν, ἡ Σ. Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ αἰτησίς των, διδο- μένου ὅθεν ἀνήκει καὶ τὸ σχε

διοῦ τοῦ οἰκοδομήματος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σχολεῖων.

Ἡ εἰσαῖς τῆς παιδείας εἰς τὰ Κράδαρα, σιμὰ εἰς τὰς ἄλ- λας ὠφελείας, θέλει ἀπαλλάξει τοὺς κατοίκους καὶ ἀπὸ τὸ ἐπο- νείδιστον ἐπάγγελμα τοῦ ἐπαί- τεϊν, καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη των θέλει εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὀφείλουσιν οἱ λοι- ποὶ Ἕλληνες διὰ τὰ πολυει- δῆ εὐεργετήματα, τὰ ὁποῖα ἐπι- δοσιλεῖ εἰς αὐτοὺς ἡ Σ. Κυ- βέρνησις, καὶ μὲ θαύτατον σέ- βασ ὑποσημειοῦμαι,

τῇ 10 Ἰουνίου 1831 ἐν Μεσο- λογγίῳ

Ὁ κατὰ τὴν Δυτ. Ἑλλάδα Ἐκ- τακτὸς Ἐπίτροπος
Κωνστ. Ράδος

Ὁ Καποδίστριας ἐγκρίνει νὰ γίνωνται τὰ σχολεῖα:

Ἀριθ. 2411
Ὁ Κυβερνήτης

Πρὸς
τὸν Ἐκτακτὸν Ἐπίτροπον
τῆς Δυτ. Ἑλλάδος

Εὐχαρίστως ἔγνωμεν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4256 ἀναφορᾶς σας τὴν ἀξίεπαινον προθυμίαν τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Κραβάρων εἰς τὴν σύστασιν δύο ἀλ- ληλοδιδασκικῶν σχολείων κατὰ τὰ χωρία Πλάτανον καὶ Κλεπὰ.

Διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν δὲ τοὺς χρηστοὺς τούτους πολίτας εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν κοινο- φελῶν τούτων καταστημάτων, ἀναδεχόμεθα, κατὰ τὴν αἰτησί- των, τοὺς μισθοὺς τῶν διδα- σκάλων, τοὺς ὁποῖους θέλομεν διορίσει ἅμα τελειωθῶσιν αἱ οἰκοδομαὶ, ἐφωδιασμένους μὲ τὰ ἀναγκαῖα ὀργανικὰ μέσα.

Ὅσον δὲ περὶ τῶν ζητουμέ- νων σχεδίων οἰκοδομῶν, ἀπαι- τεῖται νὰ εἶναι προηγουμένως γνωστὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν παίδων κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὁποῖου γί- νεται καὶ τὸ σχέδιον, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ βραδύνῃ τὸ ἔργον, δύ- νασθε νὰ ὁδηγηθῇτε ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα ἀλληλοδιδασκικὰ κτίρια καὶ ἀπὸ τὸν ὁδηγὸν αὐ- τὸν τῆς Μεθόδου, ὅστις διδὲι ὅλους τοὺς κανόνες καὶ τὰς ἀ- ναλογίας τῶν τοιούτων διδασκη- ρίων.

Ἐξηγήσατε πρὸς τοὺς πολί- τας τὴν εὐαρέστησιν μας διὰ τὸν περὶ τὰ καλὰ ζῆλον των καὶ πρὸς τοὺς παναγιωτάτους ἡγουμένους τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν ἐκ μέρους των συν- δρομὴν εἰς τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὴν ἐτήσιον συνεισφορὰν εἰς τὴν συντήρησιν τῶν καταστημά- των τούτων, τὴν ὁποῖαν ἐλπίζο- μεν ὅτι θέλουν ἐπαυξήσει μὲ τὴν δελτιώσιν των ὑπ' αὐτῶν διευθυνομένων ἱερῶν Μοναστη- ρίων, φιλοτιμούμενοι νὰ γίνων- ται πρὸς τὸ κοινὸν ὠφελίμοι.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 19 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰωάννης Καποδίστριας
Ἀλλὰ τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1831 δολοφονεῖται ὁ Κυβερνή- της. Καὶ τὸ ἀξιόλογο ἐκπαιδευ- τικὸ τοῦ ἔργου ἀνακόπτεται. Ἔτσι, δὲ φαίνεται νὰ λειτούρ- γησε ποτὲ ἀλληλοδιδασκικὸν σχολεῖον στὰ Κράδαρα. Ὅμως «εἰς πολλὰς κώμας διδασκεται ἡ νεολαία εἰς παιδαγωγεῖα πο- ταπὰ ἀπὸ ἀμελεστάτους διδα- σκάλους κατὰ τὴν ἀρχαίαν συ- νήθειαν». (Δασκ. 1127).

Σὲ ποῖα Κραδαροχώρια ὑ- πῆρχαν τέτοια σχολεῖα καὶ ποιοὶ δασκάλους σ' αὐτά, δὲν τὸ ξέρουμε.

(συνεχίζεται)

ΔΗΜΗΤΡ. ΦΟΥΡΛΑΣ

Βλέποντας καὶ γράφοντας

— Στις 16.6.85 ὁ Σύλλογός μας τέλεσε Μνημόσυνο στὴν Καισαριανὴ Ἀθηνῶν, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ αἰμύνηστου δασκα- λου τοῦ χωριοῦ μας Χρίστου Παπανικολάου.

— Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς φετι- νῆς ἐπίσκεψης τοῦ χωριοῦ, ὁμά- δα συγχωριανῶν μας πῆγε στὸ ἐκτελούμενο ἔργο τοῦ Ἀρκουδο- ρέματος. Οἱ τεχνικοὶ πού ἀσ- χολοῦνται μὲ τὸ ἔργο αὐτό, δι- ατύπωσαν τὴν ἀποψη ὅτι τὸ νε- ρὸ πού βρέθηκε ἐκεῖ εἶναι πε- ρισσότερο ἀπὸ 8,71 ὑπολογίστη- κε ἀρχικά. Τὴν ἴδια αἰσιοδο- ξία ἔχει καὶ ἡ ὁμάδα πού ἐπι- σκέφθηκε τὸ ἔργο καὶ πιστεύ- ει ὅτι θὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ στὸ χωριό. Οἱ ἔργα- σίες συνεχίζονται μὲ ἱκανοποι- ητικὸ ρυθμό. Ὅπως εἶναι γνω- στὸ, ἡ Νομαρχία ἐνέκρινε γιὰ τὸ ἔργο αὐτὸ δρχ. 12 ἑκατομ., μετὰ ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ συγχω- ριανοῦ μας κ. Αλ. Φλώρου.

— Στις 16.8.85 ἐπισκέφθηκε τὸ χωριό μας ὁ Μητροπολίτης Ναυπακτίας καὶ Ἀγίου Βλασί- ου κ. Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος λειτούργησε στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ χωριοῦ μας περιστοιχόμε- νος ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς Παπαγιάν- νη Σαλτό, Παπανίκο Μασγάλα καὶ Ἀγ. Δημητρίου, τὸν ἐφημέ- ριο. Ἦταν μιὰ ὥρα ἀρχιερα- τικὴ λειτουργία, πού ἐντυπωσί- ασε καὶ συγκίνησε τοὺς παρα- κολουθήσαντας πιστοὺς, ντόπι- οὺς καὶ παραθεριστές. Ἀναμ- φίβολα, τὸ Δεσποτικὸ κήρυγμα ἦταν θαυμάσιο, ἐποικοδομητι- κὸ καὶ πολὺ χρήσιμο, γιὰ τίς ψυχὰς τῶν Χριστιανῶν.

— Στις 17.8.85, ἡ ποδοσφαι- ρικὴ ὁμάδα τοῦ χωριοῦ μας συ- ναντήθηκε στὸ γήπεδο τῆς Δο- μονίτσας, μὲ ἀποτέλεσμα 6—1 σὲ βάρος τῆς ὁμάδας μας.

— Στις 18.8.85 ἡ ἴδια ὁμά- δα τοῦ χωριοῦ ἔδωσε ποδοσφαι-

ρικὸ ἀγὼνα στὸ γήπεδο τῆς Ἀράχωβας καὶ ἔχασε μὲ 3—2.

— Στις 21.8.85 δόθηκε φιλι- κὸ μάτς στὸ Μέγα Ἰσιωμα με- ταξὺ τῶν νέων τοῦ χωριοῦ μας καὶ τῶν κάποιων ἡλικίας συγ- χωριανῶν μας. Ὁ ἀγὼνας αὐ- τὸς ἔληξε ἰσόπαλος, 2—2. Ἀ- κολουθήσαν τὰ πένναλτυ καὶ κέρδισαν οἱ ἡλικιωμένοι παῖ- χτες τοῦ χωριοῦ μας.

— Στις 23.8.85 πραγματοποι- ἴθηκε, ὅπως κάθε χρόνο, τὸ πα- νηγύρι τοῦ χωριοῦ μας. Τὸ πα- νηγύρι ἔρχισε τὸ βράδυ στίς 22.8 καὶ τέλειωσε στίς 25.8, τὸ μεσημέρι στίς 12.30 περί- που. Ἦταν πανηγυριῶτες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ τὴν Ἀ- μερική. Παρατηρήθηκε κέφι, χα- ρὰ καὶ πανηγυριώτικη ἀτμό- σφαιρα.

— Στις 25.8.85 τὸ βράδυ, ὁργανώθηκε στὸ κατάστημα Α) φῶν Γιάνναρη καὶ στὸν ἔσω χῶρο ἡ ἐκδήλωση τῆς φασολά- δας. Ἡ πατροπαράδοτη φασο- λάδα, μετὰ τὴν κρεατοφαγία τοῦ πανηγυριοῦ, ἦταν πολὺ νό- στιμη. Ἡ συμμετοχὴ τῶν συγ- χωριανῶν στὴν ἐκδήλωση αὐτὴ ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. Ἦταν μιὰ βραδυὰ διασκεδά- σης καὶ ἀπόλαυσης στὸ χω- ριό μας.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 1
νακηρυχθεῖ ὁ «ἐκλιπὼν» δάσκαλος Χρήστος Παπανικολάου μέγας εὐ- εργέτης τῆς Κοινότητος. 2) Ν' ἀ- ναρτηθεῖ ἡ φωτογραφία του στὴν αἶθουσα τῆς Κοινοτικῆς Βιβλιοθή- κης. 3) Νὰ ὀνομασθεῖ ἡ ἀπὸ τὴν πλατεῖα πρὸς τὴν Παναγιά «ὁδὸς Χρήστου Παπανικολάου».

Τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο, μετὰ ἀπὸ διαλογικὴ συζήτηση, ἔχοντας ὑπόψη του τὰ ἀρθρὰ 12 καὶ 82 τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώ- δικα,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

1) Ἀνακηρύσσει Μέγαν Εὐερ- γέτη τῆς Κοινότητος τὸν «ἐκλιπὼ- να» δάσκαλο Χρήστο Παπανικολά- ου.

2) Ν' ἀναρτηθεῖ ἡ φωτογραφία του στὴν αἶθουσα τῆς Κοινοτικῆς Βιβλιοθήκης.

3) Νὰ ὀνομασθεῖ ἡ ὁδὸς, ἡ ἀ- πὸ πλατεῖα πρὸς Παναγιά «ὁδὸς δασκάλου Χρήστου Παπανικολά- ου».

Ὁ Πρόεδρος Ἰ. μέλη Ὁ Γραμμ. Σωτήριος Χολέβας Σιαῦρος Μασγάλας Κων/νος Παπακώστας Μιχάλης Καλαθὰς Νικόλαος Μαζιάς Δημήτρης Μπαλαφούτας Ἀπόστολος Κρανιάς

Ἀκριβὲς ἀπόσπασμα

Νεοχώριο 26.8.85

Ὁ Πρόεδρος Κοινότητος

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ἀνακοινώνουμε ὅτι ἡ αἶθου- σα τοῦ Συλλόγου θὰ λειτουργεῖ ἐφεξῆς κάθε Κυριακὴ ἀπὸ 10. 30 — 12.00.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 1
νοικοκυρὰ στὸ σπίτι, ἀλλὰ τὸν μι- κρὸ Γιάννη. Κι ἔγινε σὰ πετα- χτὰ (καὶ ψαλτικὰ) ὁ διάλογος:

— Ἐν Ἰορδάνῃ...
— οἰαποῦ εἶναι ἡ μάνα σ' Γιάννη;
— Στὸν ποταμὸ καὶ πλένει.
— Ὡ τὴν καταραμένη, χρονιάρη μέρα πλένει!
— Σοῦ τὰ 'χει ἀφήσει τὰ λεπτὰ...
— Ὡ τὴν εὐλογημένη καλὰ ἔκαμε καὶ πλένει...
Καὶ ἡ παρωδία τῆς «καταβασίας» τοῦ Πάουχα:

Ἦχος Α'

«Ὁ Ἄγγελος ἐβόα...
καὶ ὁ παπὰς εὐλόγα
τὴν κεχαριτωμένην
τὴ γίδα τὴν ψημένην.
Ψῆσου, γίδα μου, ψῆσου
καὶ ραῖδοκοκκινίσου
ὅσο νὰ μῦρθει ὁ κρᾶσος
νὰ σὲ ξεκοκκαλίω...»

(Θυμίζω πὼς καὶ τοῦ Σουρῆ πολλὰ ποιήματα ἔχουν παρωδιακὰ χαρακτῆρα:

«Ὡς πότε παλικάρια
θὰ ζοῦμε νηοτικοὶ
καὶ νὰ 'ναι σὰ μανάρια
οἱ κυβερνητικοί...»

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

(ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐξαμήνου ἀ- πὸ τοῦ θανάτου του.

Γιόρκ ΡΑ., Ἰουνίου 25, 1985).

Κι ἂν πέλθανες καὶ θρίσκομαι μα- (κρυὰ στὰ ξένα,
ἡ σκέψη μου παντοεινὰ εἶναι γιὰ (ξένα.

Μηδὲ σιγμὴ ὁ πόνος μου ἀπ' τὴν (καρδιά δὲ λείπει,
μὰ ἔτσι εἶναι ἡ ζωὴ: θάσσαν, πί- (κρες, λύπη.

Ὁ θάνατος εἶναι κακός, ἔτσι τὸ (θέλει ἡ μοῖρα,
κατάκαρδα, ἀδέλφι μου, τὸ θάνα- (τό σου πῆρα.

Παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ ἡ γῆ ποῖς (σὲ σκεπάζει
νὰ εἶναι πάντα ἐλαφρὰ κι ἡ μνή- (μη σου αἰώνια

ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΑΖΗΣ

ΔΕΝ ΤΟΧΑΣΕ

Ὁ Καπετάνιος (Ἀστυνόμος) πῆγε στοῦ Παρέδρου τὸ σπίτι.

— Ποῦ 'ναι τὸς ὁ Πάρεδρος, κυ- ρά μου; ρωτᾷ τὴν Παρεδρίνα.

— Λεῖπει, καπετάνιο μ', στὸ χω- ράφι, τὸ θράδυ θὰ γυρίσει. Δὲν κάθεται νὰ πεις ἕνα ρακί;

Ὁ Καπετάνιος, σὰ σύλλαξε τὴν νοικοκυρὰ καταμαναχὴ τῆς —τοῦ γυάλισε καὶ μιὰ στάλα— ἔκοψε βόλτες στὸν ὄντα, ἔπριβε καὶ ἔε- στριβε τὸ μουστάκι του, φύσαγε καὶ ξεφύσαγε, κι ἔλεγε καὶ ματὰ λεγε, νευριασμένος τάχα:

— Ἔ, ρε καὶ τί κακὸ πῶχεμ νὰ γένει σήμερα!

— Τί κακὸ θὰ γένει, καπετάνιο μ'; ἀνησυχῆσε ἡ νοικοκυρὰ.

— Τί θὰ γένει; Καὶ τὸ ρωτᾷς; Νά, μῆρκεται τώρα νὰ σ' ἀρπάξω, νὰ σὲ φιλήσω, νὰ σὲ κάμω, νὰ σὲ ράνω. Ἐοῦ θὰ θάλεις τίς φωνές καὶ θὰ μαζωκτεῖ ἡ γειτονιά. Ἐγὼ θὰ τραβήξω τὸ κουμπόρι καὶ μπᾶμ! μπᾶμ! δὲ θ' ἀφήκου ποδό- ρι. Κεῖνο θὰ γένει!

— Καὶ τὸ 'χασα νὰ βάλω τίς φωνές! εἶπε ἡ νοικοκυρὰ!

Δ. Φ.

Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΧΘΕΣ

Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 1
τοῦ χθές.

Ἐγὼ μπορεῖ νὰ μὴν ἔμαθα νὰ ὑφαίνω στὴν πράξη μαντανί- ες, χιράμια καὶ δελντζές στὸν ἀργαλειό, ἔμαθα ὅμως νὰ ὑφαί- νω μὲ λόγια καὶ νὰ περιγράψω τὸν ἀργαλειὸ τοῦ χθὲς θεωρη- τικά, μὲ σχετικὲς ἀτέλειες. Δὲν ξέρω πόσο θὰ συμφωνήσῃ καὶ πόσο θὰ διαφωνήσῃ μ' αὐτὰ ὁ ἀναγνώστης...